

Pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Lucie Ďuriš Nicholsonovej, Jozefa Mihála a Silvie Shahzad k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač 242)

1. V čl. I sa za bod 38 vkladajú nové body 39 až 42, ktoré znejú:

„39. V § 77 sa odsek 2 dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) sumou finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a, ak ide o sociálne služby uvedené v § 24b a 28.“.

40. V § 78a sa odsek 1 dopĺňa písmenami e) a f), ktoré znejú:

„e) nízkoprahové denné centrum,

f) nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.“.

41. V § 78a ods. 3 sa za slová „č. 6“ vkladajú slová „a 6a.“.

42. V § 78a ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „To neplatí, ak ide o sociálnu službu uvedenú v § 24b a 28.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Body 39 až 42 nadobúdajú účinnosť 1. januára 2017.

Odôvodnenie:

Všeobecne:

Predložené návrhy reagujú na dlhodobu neriešenú a v súčasnosti už neudržateľnú situáciu vo financovaní sociálnych služieb pre klientov verejných a neverejných poskytovateľov vybraných druhov sociálnych služieb. Navrhované zmeny sú len čiastkové a neriešia systémovo financovanie sociálnych služieb z dlhodobého hľadiska a navrhujú sa ako opatrenia na prechodné obdobie. Predloženými návrhmi navrhujeme zvýšiť výšku finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre seniorov a v zariadení opatrovateľskej služby pre verejných a neverejných poskytovateľov, ktoré sú upravené v prílohe č. 4a a v prílohe č. 6 na výšku minimálnej mzdy platnej od 1.1.2017. Zároveň navrhujeme zabezpečiť čiastočné financovanie dvoch druhov sociálnych služieb krízovej intervencie - nízkoprahové denné centrum a nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu, zo štátneho rozpočtu v novej prílohe č.6a. V oboch skupinách služieb je ich financovanie v takom kritickom stave, že zásadným spôsobom ohrozuje ich ďalšiu udržateľnosť a tým aj dostupnosť služieb pre obyvateľov a to aj vo väzbe na zvýšenie minimálnej mzdy na sumu 435

eur od 1.1.2017. Z uvedených finančných príspevkov verejní ako aj neverejní poskytovatelia vybraných druhov sociálnych služieb pokrývajú najmä náklady na mzdy pre opatrovateľov a sociálnych pracovníkov a pri nezmenenej výške príspevku v sume 320 eur nebudú ako zamestnávateľia schopní z vlastných zdrojov pokryť ani zvýšené náklady spojené so zvýšením minimálnej mzdy a hlavne získať a udržať v pracovnom pomere opatrovateľky, ktoré odchádzajú za vyššou mzdou do iných sektorov a tiež opatrovať do zahraničia.

K bodu 1 (novelizáčny bod 39):

Návrhom sa zavádza spôsob výpočtu výšky finančného príspevku na prevádzku, ktorý poskytuje obec aj pre vybrané dva druhy sociálnych služieb krízovej intervencie. Cieľom je zabrániť duplicite finančnej podpory z verejných zdrojov, nakoľko ak na nízkoprahové denné centrum a nízkoprahovú službu pre deti a rodinu bude štát prispievať paušálnou sumou príspevku, obec, ktorá obligatórne má poskytovať finančný príspevok na prevádzku vybraných druhov služieb krízovej intervencie, zníži tento príspevok o sumu finančného príspevku poskytnutého na rozpočtový rok zo štátneho rozpočtu podľa § 78a.

K bodu 1 (novelizáčny bod 40).

Navrhuje sa, aby sa štát začal podieľať a finančne participoval aj na financovaní ďalších vybraných druhov sociálnych služieb krízovej intervencie a to konkrétne na nízkoprahové denné centru a nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu a nielen na financovaní sociálnej služby v nocľahárni. Navrhovaná zmena vytvára podmienky na to, aby lokálna samospráva mohla zvládnuť svoje obligatórne povinnosti, nakoľko jej hlavným argumentom pri neplnení si svojich zákonných povinností a to aj vo vzťahu k sociálnej službe pre ľudí bez domova a pre deti a rodiny v nepriaznivej krízovej sociálnej situácii v nízkoprahovom dennom centre a v nízkoprahovej službe pre deti a rodinu je skutočnosť, že v rámci decentralizácie a presunu kompetencií, na tieto druhy sociálnych služieb, neboli obciam/mestám „zabezpečené“ potrebné finančné prostriedky.

Z uvedených dôvodov menované druhy sociálnych služieb krízovej intervencie na území celého Slovenska len prežívajú a nie sú zo strany obcí financované vôbec alebo len symbolickými a nedostatočnými sumami, z ktorých nie je možné prevádzkovať dané sociálne služby. Poskytovatelia týchto služieb sa nachádzajú pravidelne (aj každé tri mesiace) na pokraji krachu, nakoľko nemajú potrebné finančné prostriedky na zaplatenie mzdy a odvodov svojich zamestnancov. Situáciu nerieši ani možnosť čerpania zdrojov EK, nakoľko len obmedzené množstvo subjektov má možnosť tieto prostriedky čerpať. Ak sú v danej lokalite 2 poskytovatelia tejto služby, finančne môže byť podporený len jeden z nich, napriek tomu, že potreby klientov danej komunity nevie jeden poskytovateľ zabezpečiť. Navyše prostriedky z Operačného programu Ľudské zdroje sú len dočasným riešením pre niektorých poskytovateľov a nie systémovým riešením. Uvedené sociálne služby krízovej intervencie hrajú pritom dôležitú úlohu v systéme sociálnej podpory a to nielen odkázaným občanom, ale aj ostatnému obyvateľstvu, nakoľko okrem konkrétnej pomoci a podpory klientom, ktorí sa prostredníctvom týchto služieb môžu sociálne začleniť alebo vyhnúť ohrozeniu z vylúčenia, pôsobia aj preventívne a v prospech všetkých obyvateľov danej komunity.

K bodu 1 (novelizačný bod 41):

Ide o legislatívno-technickú zmenu v nadväznosti na zmeny navrhnuté v ustanovení § 78a odsek 1 zákona, ktorými sa dopĺňajú nové druhy sociálnej služby krízovej intervencie, na ktorých financovaní bude participovať aj štát prostredníctvom finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby. Preto bolo potrebné doplniť prílohu č. 6 o novú prílohu č. 6a, v ktorej je upravená výška príspevku na tieto druhy sociálnych služieb.

K bodu 1 (novelizačný bod 42):

V návrhu ide o legislatívno-technickú zmenu v nadväznosti na zmeny navrhnuté v ustanovení § 77 odsek 2 (spôsob výpočtu výšky finančného príspevku na prevádzku).

2. Článok I sa dopĺňa bodmi 61 až 63, ktoré znejú:

„61. V prílohe č. 4a v siedmom riadku prvom stĺpci sa slová „320 eur“ nahrádzajú slovami „435 eur“, v siedmom riadku druhom stĺpci sa slová „3 840 eur“ nahrádzajú slovami „5220 eur“, v ôsmom riadku prvom stĺpci sa slová „320 eur“ nahrádzajú slovami „435 eur“, a v ôsmom riadku druhom stĺpci sa slová „3 840 eur“ nahrádzajú slovami „5220 eur.“.

62. V prílohe č. 6 v druhom riadku prvom stĺpci sa slová „320 eur“ nahrádzajú slovami „435 eur“, v druhom riadku druhom stĺpci sa slová „3 840 eur“ nahrádzajú slovami „5220 eur“, v treťom riadku prvom stĺpci sa slová „320 eur“ nahrádzajú slovami „435 eur“, a v treťom riadku druhom stĺpci sa slová „3 840 eur“ nahrádzajú slovami „5220 eur.“.

63. Za prílohu č. 6 sa vkladá príloha č. 6a, ktorá vrátane nadpisu znie:

**„Príloha č. 6a
k zákonu č. 448/2008 Z. z.
v znení zákona č.....2016 Z. z.**

Výška finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby podľa § 78a

Druh sociálnej služby	Výška finančného príspevku pre jedného poskytovateľa na mesiac	Výška finančného príspevku pre jedného poskytovateľa na rozpočtový rok
nízkoprahové denné centrum s kapacitou do 40 prijímateľov	1900 eur	22 800 eur
nízkoprahové denné centrum s kapacitou nad 40 prijímateľov	3800 eur	45 600 eur
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu s kapacitou do 40 prijímateľov	1900 eur	22 800 eur
nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	3800 eur	45 600 eur“.

s kapacitou prijímateľov	nad	40		
-----------------------------	-----	----	--	--

Body 61 až 63 nadobúdajú účinnosť 1. januára 2017.

K bodu 2 pozmeňujúceho návrhu – novelizačné body 61 a 62:

Navrhovanou zmenou sa upravuje v prílohe č. 4a a v prílohe č. 6 výška mesačného a ročného finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby pre verejných a neverejných poskytovateľov v zariadení pre seniorov a v zariadení opatrovateľskej služby na jedného prijímateľa, a to zo sumy 320 eur mesačne na sumu 435 eur mesačne a suma 3 840 ročne na jedného prijímateľa sa navrhuje zvýšiť na 5220 eur.

Dôvodom navrhovanej zmeny je skutočnosť, že súčasná výška finančného príspevku, ktorú poskytuje štát prostredníctvom MPSVR SR je veľmi nízka a nie je možné z nej pokryť ani len náklady (mzda) opatrovania, t.j. zabezpečenia pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby. Pričom práve v týchto zariadeniach sa nachádzajú klienti, ktorí sú odkázaní na najvyšší stupeň odkázanosti a podpory. Je potrebné uviesť, že v súčasnosti sú do pobytových celoročných zariadení tohto typu umiestňovaní výlučne klienti s najvyššími stupňami odkázanosti, t. zn. vyžadujúci 24-hodinovú starostlivosť a to tak v rámci dňa ako aj noci a nie klienti, ktorí sú schopní si zabezpečiť životne dôležité úkony sami, ako to bolo v minulosti.

V súčasnosti je tak pre verejných ako aj neverejných poskytovateľov týchto druhov sociálnych služieb je práve finančný príspevok zo štátu jediným zdrojom príjmu z verejných zdrojov. Vzhľadom na nízku výšku tejto verejnej podpory zo štátu nemajú verejní a neverejní poskytovatelia inú možnosť, len reálne a nevyhnutné ekonomicky oprávnené náklady poskytovanej sociálnej služby dofinancovať z úhrad prijímateľov sociálnej služby a tým aj zvyšovať úhrady. Väčšina klientov týchto služieb má však veľmi nízke príjmy (prevažne starobný alebo invalidný dôchodok) z ktorých nie sú schopní platiť zvýšené úhrady a tak platenie zvýšenia úhrady je na pleciach ich najbližších príbuzných. Aj väčšina príbuzných má obmedzené možnosti, nakoľko zo svojich príjmov, okrem platenia úhrady, musia pokrývať predovšetkým základné životné potreby svojej rodiny, pritom prevažne nejde o vysokopríjmové rodiny.

Navrhované zvýšenie finančného príspevku zo štátu na sumu 435 eur mesačne na jedného prijímateľa sociálnej služby má svoje ratio. Bez tohto zvýšenia nedokážu poskytovatelia sociálnych služieb v SR zvýšiť predovšetkým mzdy opatrovateľov, ktoré sa pre nedostatok zdrojov v sociálnej oblasti, nezvyšovali vyše 20 rokov. Finančné príspevky na úhradu nákladov na poskytovanie sociálnych služieb pre odkázaných klientov z rozpočtu MPSVR SR sú v súčasnosti na úrovni príspevkov v roku 1998, pričom vtedy výška minimálnej mzdy bola cca 98 € mesačne. V súčasnosti predstavuje minimálna mzda bez odvodov sumu 405 € mesačne a mzdové náklady s odvodmi predstavujú zhruba 70% všetkých ekonomicky oprávnených nákladov na sociálne služby pre odkázaných klientov, prevažne seniorov a minimálna mzda bude od 1.1.2017 až vo výške 435 eur, pričom finančný príspevok zo štátneho rozpočtu sa nezvyšoval niekoľko rokov.

K bodu 2 pozmeňujúceho návrhu – novelizačný bod 63:

V nadväznosti na navrhované zmeny v ustanovení § 78a, je v návrhu spracovaná nová príloha č.6a, v ktorej sú ustanovené výšky finančného príspevku na poskytovanie sociálnej služby pre jedného poskytovateľa nízkoprahového denného centra a nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu a to paušálnou sumou podľa kapacity poskytovateľa daného druhu sociálnej služby s tým, že pre poskytovateľa týchto služieb s kapacitou do 40 sa navrhuje výška finančného príspevku 1900 eur na mesiac a 22 800 eur na rozpočtový rok a pre poskytovateľa danej sociálnej služby s kapacitou nad 40 prijímateľov sa navrhuje suma 3800 eur na mesiac a 45 600 eur na rozpočtový rok. Počet 2 zamestnancov, z ktorého sa odvíja výška paušálnej sumy (1900 eur) pri kapacite 40 bola navrhnutá z odborných a prevádzkových dôvodov, nakoľko žiadne zariadenie daného druhu nemôže poskytovať sociálnu službu len s jedným zamestnancom.

Výška finančného príspevku oboch uvedených nízkoprahových služieb na jeden mesiac z dôvodov už vyššie uvedených bola navrhnutá s ohľadom na potrebu zabezpečiť pre poskytovateľa minimálne náklady na mzdu dvoch zamestnancov, najmä sociálnych pracovníkov alebo asistentov sociálnej práce pri kapacite do 40 prijímateľov sociálnej služby a náklady na štyroch zamestnancov, najmä sociálnych pracovníkov alebo asistentov sociálnej práce pri kapacite nad 40 prijímateľov sociálnej služby. Paušálna suma 1900 eur na jeden mesiac pre jedného poskytovateľa danej nízkoprahovej sociálnej služby vychádza zo superhrubej mzdy 950 eur mesačne na jedného zamestnanca (ide o priemernú mzdu v odvetví zdravotníctva a sociálnej starostlivosti), pričom brutto mzda predstavuje 703 eur a netto mzda 553,49 eur. Bez finančného príspevku na uvedené druhy sociálnych služieb, nie je možné tieto sociálne služby kontinuálne a bez ohrozenia klientov a poskytovateľa zabezpečovať a navrhovaný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu predstavuje len „príspevok štátu“ na čiastočné pokrytie nákladov týchto druhov sociálnych služieb, ktoré môže potom dofinancovať príslušná obec alebo mesto.

1. LUCIA DUMŠ NICHOLLOVÁ

2. SILVIA ŠAMRADOVÁ

3. Jozef Mihet

4. VLADIMÍR ŠLOBODA

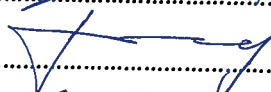
5. Peter OSUSKÝ

6. Anne Zemanková

7. JANA CIBÁRIKOVÁ

8. Simona Petríček

9. MIROSLAV IVAN

10. MILAN LAURENČIČ
11. OMPRES DOSTÁL
12. GÁBOR GRENDEL
13. EUGEN JUREČKA
14. VERONIKA REMÍSOVÁ
15. SŮDA GABORČENKOVÁ
16. JOSEF LUKÁČ
17. ALAN SUCHÁNEK
18. JÁN BUON